

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
завідувач кафедри

“ _____ ” _____ 2018 р.

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 072 “**Фінанси, банківська справа та страхування**”
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»

за темою:

«Валютний ринок України: тенденції, проблеми та перспективи розвитку»

Виконавець:

студентка ЦЗФН
(факультет)

Фроляк Ірина Петрівна

(прізвище, ім'я та по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

Арутюнян Світлана Сергіївна

(прізвище, ім'я та по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ	6
1.1. Сутність валютного ринку	6
1.2. Особливості фундаментального та технічного аналізу валютного ринку	15
1.3. Сучасний стан та тенденції світового валютного ринку	244
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	333
2.1. Законодавчі аспекти регулювання валютного ринку та проблеми їх розвитку	333
2.2 Аналіз та тенденції розвитку національного валютного ринку за 2012-2018 рр.	43
2.3. Особливості процесу інтеграції валютного ринку України до світового валютного ринку	60
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	71
3.1. Використання економіко-математичних моделей щодо прогнозування валютного курсу	71
3.2. Напрями розвитку національного валютного ринку та шляхи впровадження міжнародного досвіду	80
ВИСНОВКИ	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	95
ДОДАТКИ	103

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні фінансові та міжнародні валютно-кредитні відносини займають одне з важливих місць в сучасній економіці та є складною і неоднозначною сферою ринкового господарства.

Зміни які відбувалися та були пов'язані із стрімким зростанням міжнародної торгівлі, а також лібералізацією руху капіталу, що мали місце після завершення Другої світової війни, особливо, в період з 60-х років ХХ століття, були основними та ключовими чинниками, які вплинули на розвиток валютного ринку і визначили значимість даного ринку для сучасної світової економіки. В ситуації «вільного плавання» існуючих валютних курсів та при різких та помітних коливаннях відсоткових ставок, обсяг угод із іноземною валютою ще більше зріс.

Добре відомим є те, що в промислово розвинених країнах важливість діяльності валютного ринку у даний час не менш є важливою для економіки країни, ніж така сфера як виробництво або торгівля. Постійно публікуються поточні курси певних валют, аналіз чинників їх змін, безліч можливих індикаторів валютного ринку, зростаюча кількість різноманітних прогнозів розвитку валютного ринку свідчать про важливість та певну значущість його економіки як окремої країни так і для світової сучасної економіки в цілому.

Збільшення темпів інтеграційних процесів в світовій економіці призводить до того, що національні кордони окремих країн більше не є перешкодою для розвитку міжнародного валютного ринку, що реально призводить до посилення конкуренції на світовому ринку. Поява нових чинників та їх вплив на функціонування існуючого світового валютного ринку ускладнюється та характеризується окрім частих змін ще й впливом на національні валютні ринки. В цьому контексті Україна також не є виключенням. У цьому зв'язку дослідження питань валютного ринку України є актуальним та представляє інтерес із врахуванням фактору, який пов'язаний з тим, що наша країна також намагається покращити умови функціонування

національного валютного ринку та інтегруватися у світовий валютний ринок. Така тенденція потребує певних змін та ставить певні питання, які пов'язані з механізмом функціонування і перспективами розвитку національного валютного ринку, вирішенням яких може суттєво вплинути на удосконалення валютного регулювання у країні.

Сучасний валютний ринок, його характерні риси, а також особливості його функціонування являє собою об'єкт пильної уваги вчених та фахівців у сфері фінансових та міжнародних валютно-кредитних відносин. В існуючій науковій літературі як вивченню теоретичних так й практичних аспектів функціонування валютного ринку присвячені наукові праці ряду відомих зарубіжних та вітчизняних вчених: Дж. М. Кейнса, Р. Манделла, Дж. Вільямсона, М. Фрідмана П., Самуельсона, та ін. Серед наших вітчизняних вчених цією проблемою займалися: С. Арбузов, І. Бураковський, А. Гальчинський, Н. Бодрова, О. Береславська, П. Вірт, О. Дзюблюк, Ф. Журавка, І. Крючкова, І. Нідзельська, О. Петрик, Б. Лапчук, Т. Савченко, А. Філіпенко, А. Шаповалов, М. Єфіпанова, В. Шевчук та ін. Проте, не дивлячись на вагомий науковий внесок відкритим і дискусійним лишаються питання щодо проблеми механізму функціонування валютного ринку в Україні.

Головною **метою дослідження** є визначення особливостей та проблем функціонування національного валютного ринку, його частини – ринку FOREX та розробка методів та пропозицій щодо поліпшення його функціонування та вирішення виявлених проблем.

Для досягнення даної мети необхідним є вирішення **завдання**:

- розглянути сутність валютного ринку;
- визначити особливості фундаментального та технічного аналізу на валютному ринку;
- розглянути сучасні тенденції та стан світового валютного ринку;
- визначити особливості законодавчого регулювання національного валютного ринку та необхідність його удосконалення;
- дослідити процес можливої інтеграції валютного ринку України до

світового;

- проаналізувати існуючі тенденції розвитку національного валютного ринку за період 2012-2018 рр.;

- здійснити спробу прогнозування валютного курсу пари UAH/USD за допомогою використання економіко-математичних моделей;

- виявити проблеми розвитку і правового регулювання національного валютного ринку;

- визначити можливі напрями розвитку валютного ринку України і шляхи використання міжнародного досвіду.

Предметом дослідження в кваліфікаційній роботі є теоретико-методичні засади та практичні аспекти функціонування валютного ринку України.

Об'єктом дослідження в кваліфікаційній роботі є процеси щодо становлення, розвитку, функціонування валютного ринку, а також його регулювання.

Методи дослідження. У процесі дослідження було використано ряд методів: аналізу та синтезу застосовано щодо поняття валютного ринку, його розвитку, методи порівняння. Метод дедукції та індукції були використані при дослідженні фундаментального та технічного аналізу, особливостях законодавчого регулювання валютного ринку. Методи прогнозування та моделювання – при прогнозуванні курсу валютної пари UAH/USD. Методи абстракції та метод узагальнення використано при написанні висновків.

Структура дослідження обумовлена використаними методами та завданнями дослідження. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновки і списку джерел. У першому розділі розглянуто суть та теоретичні аспекти функціонування валютного ринку. Другий розділ присвячений проведеному аналізу сучасного стану національного валютного ринку. У третьому розділі визначено проблеми та перспективи щодо розвитку національного валютного ринку.

ВИСНОВКИ

Узагальнюючи результати проведеного дослідження, можна зробити наступні висновки.

1. FOREX – ринок міжбанківського обміну валюти за вільними цінами. Це ринок, який направлений на операції з обмінними курсами валют, а прибуток утворюється за рахунок різниці курсів в часі. По суті це не ринок в звичайному розумінні. У нього відсутній єдиний центр. Торгівля на ринку FOREX проводиться за допомогою інтернет через термінали комп'ютерної мережі.

2. Фундаментальний аналіз ґрунтується на положенні: ціни валют на ринку FOREX є відображенням попиту і пропозиції, які в свою чергу залежать від фундаментальних чинників економіки. Перевагою фундаментального аналізу є висока точність, але для його реалізації трейдерам необхідні глибокі знання економічних процесів, а так само точні та актуальні політичні дані, але вони доступні лише вузькому колу людей.

Технічний аналіз - це ефективний спосіб для прийняття рішень стосовно здійснення операцій на ринку FOREX завдяки своїй доступності, швидкості, зручності та різноманітності індикаторів, які застосовуються для з'ясування динаміки змін цін активів. Головним завданням трейдера є вибір такого набору методів класичного технічного аналізу, комп'ютерних індикаторів, який би якомога точніше показував моменти відкриття і закриття торгових позицій. Використання тої чи іншої стратегії на ринку FOREX залежить від часового періоду аналізу, тенденцій на ринку, особливостей руху графіку цін конкретної валютної пари. Технічний аналіз доступний кожному і незаперечною його перевагою є те, що він дає можливість для автоматизації, так як рух цін на ринку враховує всю інформацію, він підпорядкований тенденції та ринок закономірний, тому ситуації часто повторюються.

3. Обсяги денного обороту на ринку FOREX складають більше 5 трлн. дол. США. Торгівля на ринку FOREX складає 95% від усього обсягу фінансового ринку. Валютою, обсяги торгівлі якої є найбільшими, є долар США, на який припадає до 80% всіх операцій (біля 4661-4458 млрд \$). Спот-ринок в 2016 р. вперше скоротився

в порівнянні з попереднім періодом - на цілих 19%, а обсяг свопових операцій зріс на 6%, хоча їх зростання значно сповільнилося в порівнянні з минулим періодом. Основними учасниками торгівлі на ринку FOREX стали великі дилери, що надають звітність - 42%, банки, які не ввійшли в першу групу - 22% і інституційні інвестори - 16%. Торгівля на ринку FOREX зосереджена в найбільших фінансових центрах світу: Великобританії, США, Сінгапурі, Гонконгу та Японії. Обсяг обороту, що проходить через ці фінансові центри, склав 77%.

4. Значна різноманітність валютних відносин, що виникають на валютному ринку, зумовлює створення складної моделі регулювання таких відносин. Регулюючі повноваження та контролюючі обов'язки мають державні органи, відомства, комерційні банки, які залежно від свого призначення здійснюють ті чи інші заходи впливу на валютному ринку. Поряд із цим вітчизняній моделі валютного регулювання притаманні суперечності, дублювання функцій, розмиття відповідальності між регулюючими органами, що в результаті призводить до зарегульованості валютного ринку та неефективності його державного регулювання.

Окремо слід зупинитися на вітчизняному ринку «FOREX». Наразі український «FOREX» перебуває у напівпідвішеному стані: держава його практично не контролює, хоча й не забороняє, у країні діють компанії-нерезиденти, а наші інвестори подекуди працюють через зарубіжні структури.

5. Глобалізація і інтеграція світової економіки є двома важливими факторами, які визначають розвиток світового господарства на межі XXI століття. В цьому контексті Україна намагається глибше інтегруватися в світовий валютний ринок. Фінансова та валютна дерегуляція та перехід України до плаваючих курсів створили фундаментальні передумови для розвитку фінансової глобалізації та експансії міжнародних ринків капіталу.

Подальше формування валютного ринку в Україні безпосередньо пов'язане з процесами розбудови української держави та реформуванням її економіки. Саме в такому випадку Україна буде більш широко представлена на міжнародних валютних ринках. Для цього в Україні необхідно застосувати заходи щодо оптимізації процесу інтеграції національної валютної системи в світову.

6. В кінці 2012 - на початку 2013 р. позитивна динаміка показників валютного ринку України перебувала під впливом стійкого перевищення надходжень іноземної валюти від нерезидентів над переказами на їх користь та поступового зниження чистого попиту на іноземну валюту. У 2014-2015 роках через масштабну кризу відбувся сплеск інфляції та ослаблення гривні до більшості світових валют. При цьому відбулося розширення неформального сегменту валютного ринку.

У 2016 р. НБУ задекларував процентну ставку як основний інструмент своєї політики. У квітні 2016 року було зроблено важливий крок – запроваджено новий операційний дизайн монетарної політики, який є спільним для центральних банків, котрі здійснюють інфляційне таргетування. НБУ визначає єдину ключову ставку для своїх основних операцій щодо надання або поглинання ліквідності. Із середини 2015 року НБУ застосовує інструмент валютних інтервенцій дуже обережно, коли обмінний курс знецінюється, але активніше – коли курс зміцнюється.

7. Важливим для України в умовах сьогодення є прогнозування валютної пари UAH/USD. Для цього можна використовувати як технічний так і фундаментальний аналіз. Разом з тим, застосування технічного аналізу засвідчує подальше активне скорочення курсу валютної пари UAH/USD. Застосування фундаментального аналізу дозволило розробити модель впливу різних факторів на курс валютної пари UAH/USD.

8. Проблеми у сфері валютного регулювання створюють запит на формування нової довгострокової стратегії валютної політики для України. Ця стратегія повинна включати такі складові: аналіз та використання в Україні досвіду зарубіжних країн із лібералізації валютної політики та запровадження механізмів валютного та інфляційного таргетування; вдосконалення чинного законодавства у валютній сфері з метою забезпечення більш гнучкого та сучасного режиму валютного регулювання та валютної політики держави загалом; лібералізація валютного ринку як інструмента автоматичного регулювання інфляційних процесів в країні; зниження режиму обмежень на міжнародний рух капіталу та валютні операції, зокрема, до рівня країн ЄС, що мають найбільш розвинену валютну сферу; підпорядкування

валютної політики єдиному механізму монетарної політики держави, що побудована на принципах інфляційного таргетування; розвиток ринку валютних деривативів, строкових контрактів для розширення можливостей регулювання валютного ринку та хеджування валютного ризику із одночасним зниженням участі держави у визначенні курсових орієнтирів монетарної політики; використання механізмів дерегуляції приватних міжнародних транзакцій, створення гнучкої платформи для діяльності сучасних міжнародних платіжних систем в Україні. Реалізація вищезазначених заходів в Україні сприятиме вдосконаленню механізму регулювання валютної сфери та валютної політики держави загалом, стабілізації курсу національної валюти та зміцненню ситуації у сфері монетарної політики України.

9. Валютна політика перебуває у тісному взаємозв'язку із трансформаційними та монетарними процесами, що відбуваються в економіці України, як відбувалося це і в країнах Центральної та Східної Європи. Ці країни для досягнення стабілізації своєї економіки використовували різні стратегії проведення валютної та грошово-кредитної політики.

На підставі узагальнення світового досвіду було виокремлено три основні режими монетарної політики, що застосовувалися різними державами для досягнення визначених цілей, а саме: таргетування обмінного курсу, таргетування грошових агрегатів та інфляційне таргетування. В подальшому для вдосконалення сучасного законодавства України в області валютного регулювання необхідні наступні дії:

1. Повний перегляд правил валютного контролю, скасування будь-яких валютних обмежень.

2. Внесення змін до чинних актів НБУ.

3. Поступове внесення змін до валютного регулювання України шляхом прийняття закону про валютний контроль, яким необхідно передбачити вирішення окреслених проблем.

4. Введення в обіг валютних деривативів як ефективного засобу хеджування валютообмінних ризиків.

5. Поступове зміцнення гривні, нарощення золотовалютних резервів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Химич І. Валютний ринок України: оцінка тенденцій зміни та основні антикризові заходи політики стабілізації / Ірина Химич, Наталія Юрик, Ірина Котовська // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2018. – Вип. 1 (18). – С. 149-165.
2. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Гроші. Валюта. Валютні цінності: Термінологічний словник. – Львів: Бак, 2000. – 184 с.
3. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підруч. – 3-тє вид., стер. / С.Я. Боринець. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 305 с.
4. Олейніков Ю. Сєрова Л. Детермінанти збалансованості валютного ринку України / Ю. Олейніков, Л. Сєрова // Вісник КНТЕУ. – 2018. – № 2. – С. 67-79.
5. Івасів Б.С. Гроші та кредит: підруч. – Вид. 2-ге, змін. і доп. / Б. С. Івасів. – Тернопіль: Карт-бланш, 2005. – 528 с.
6. Штирєва А. И. Міжнародні валютно-кредитні відносини / А. И. Штирєва, В. И. Колесніков, А. Ю. Клімов. – СПб: Пітер, 2002. – 272 с
7. Костенко Р. В. Визначення сутності поняття "Валютний ринок" у вітчизняній науковій економічній літературі / Р. В. Костенко // Економіка і управління. - 2010. - № 4. - С. 123-126
8. Гальчинський А. С. Теорія грошей: навч. посіб. / А. С. Гальчинський. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 411 с
9. Рогач О. І. Міжнародні фінанси: Підручник / О. І. Рогач, А. С. Філіпенко, Т. С. Шемет та ін.; за ред. О. І. Рогача. – К.: Либідь, 2003. – 784 с.
10. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 15-93 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
11. Куліков А. А. Форекс для початківців . Довідник біржевого спекулянта / А. А. Куліков. - СПб.: Пітер, 2003. – 356 с.
12. Божидарнік Н. В. Валютні операції [текст] підручник / Н. В. Божидарнік, Т. В. Божидарнік. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 698 с.

13. Солодкий М. О. Біржовий ринок : навч. посіб. / М. О. Солодкий. - К. : Аграрна освіта, 2010. - 565 с.
14. Кравченко А. С. Міжнародний валютний ринок Forex та валютні операції / А. С. Кравченко // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2013. - Вип. 5. - С. 178-181
15. Банківська енциклопедія / [Арбузов С. Г., Колобов Ю. В., Міщенко В. І., Науменкова С. В.]. - К. : Знання, 2011. - 504 с.
16. Колмикова Л.І. Фундаментальний аналіз фінансових ринків. Навчальний посібник. / Л. І. Колмикова. – М.: Форекс Клуб, 2008. – 277 с
17. Хазанова Д. Л. Методика аналізу та прогнозування на ринку Форекс / Д. Л. Хазанова, Т. С. Боженко // Вісник наукових конференцій. – 2016. – № 5-5 (9). – С. 321-324.
18. Якімкин В. Н. Ринок Форекс – ваш шлях до успіху / В. Н. Якімкин. – М.: Акмос-Медіа, 2001. – 272 с.
19. Стащук О. В. Технічний аналіз ринку Форекс / О. В. Стащук, Б. Підцерковний // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Економіка. - 2011. - Вип. 18. - С. 505-510
20. Японські свічки: Специфічний аналіз Форекс [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://skeptik.dp.ua/specyfichnyj-analiz-foreks-yaponski-svichky.html>
21. Ворона А.Н. Технический и фундаментальный анализ на валютном рынке Форекс / А.Н. Ворона // Економічні студії. – 2014. – № 1-1 (01). – С. 57-62.
22. Антоніцин А.П. Валютний ринок Форекс: технічний аналіз як один з методів прогнозування ринку / А.П. Антоніцин // Студентська наука – економіці регіону. Зібрання праць ВГМХА за результатами роботи економічної секції для студентів науково-практичної конференції , присвяченої 96-річчю академії–2007. – С. 4-5.
23. Салпагарова Ф.А.А. Світовий валютний ринок Форекс / Ф.А.А. Салпагарова // Кант: Экономика и управление. – 2015. – № 1 (4). – С. 109-111.

24. Морозова А. Є. Особливості торгівлі на ринку Форекс для початківців / А. Є. Морозова, А. А. Єрмоленко // Економіка, соціологія и право. – 2014. – № 1. – С. 74-76.

25. Коновалов Д. В. Дослідження методів прогнозування курсу валют на валютному ринку Форекс / Д. В. Коновалов, Т. В. Корабліна // Наука та молодь: проблеми, пошуки, рішення Праці Всеросійської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених / При загальній редакції Л. П. Мишляева. – 2010. – С. 278-282.

26. Звіт по ринку Форекс за період 2013 – 2016 від Банку міжнародних розрахунків [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://justforex.com/blog/ru/statistika-foreks/>.

27. Неізнана О.В. Дослідження основних тенденцій і обсягів операцій на ринку Forex // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/494/>. – 2018.

28. Bank for International Settlements. Офіційна сторінка [Електронний ресурс] / 2013-2016 pp. – Режим доступу: <https://www.bis.org/>

29. Розвиток та масштаби світового валютного ринку: аспект на роздрібні обсяги [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://freshforex.org/company/press-about/press-about_23.html

30. Аналіз ринку Форекс та його обіг [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://profinvestment.com/2015/10/05/forex-analyze/>

31. Обсяги ринку Форекс [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://babyforex.ru/shkola/yasli/hto_takoe_foreks/razmer_rynka_i_likvidnost/

32. Форекс: підбиваємо підсумки за 2016 рік [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://roots-finance.com/forex-industriya-itogi-2016-goda/>

33. Сучасні тенденції розвитку світового валютного ринку [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.htotal.ru/forex-news/poleznaja-informacija/sovremennye-tendencii-razvitija-mirovogo-valjutnogo-rynka/>

34. Дуда Б. Ю. Категорійно-понятійний апарат у дослідженні державного регулювання валютного ринку / Б. Ю. Дуда // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2011. - Вип. 7(1). - С. 39-44.
35. Дуда Б. Ю. Інституційна модель державного регулювання валютного ринку України / Б. Ю. Дуда // Формування ринкових відносин в Україні. - 2012. - № 2. - С. 21-24.
36. Сталікова В. О. Проблеми валютного регулювання в Україні / В. О. Сталікова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lex-line.com.ua/?language=ru&go=full_article&id=1924
37. Мелих О. Сучасні проблеми валютного регулювання в Україні / О. Мелих // Актуальні проблеми міжнародних економічних відносин: фінансові стратегії та інституційні системи міжнародного співробітництва // Збірник тез доповідей III Наукової конференції студентів та молодих вчених (8 листопада 2012 року) / Відп. за видання О.С. Пруський. – Тернопіль: Видавництво «Вектор», 2012. – С. 73-75.
38. Суторміна А.М. Особливості використання адміністративних інструментів валютного регулювання/ А.М. Суторміна // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2015. — № 3 — С. 795—800.
39. Матросова Л.М. Проблеми регулювання валютної сфери України та можливі шляхи їх вирішення / Л.М. Матросова // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 18. – С. 468-173.
40. Сайт Державної служби статистики в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
41. Богацька Н.М. Регулювання валютного ринку національним банком України / Н.М. Богацька // [Електронний ресурс]: Ефективна економіка. - №3. - 2018. Режим доступу до журналу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2018/42.pdf
42. Лобозинська С.М. Державне регулювання банківської системи України: монографія / С.М. Лобозинська. - Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2010. - 416 с.

43. Гупалюк О.В. Окремі питання правового регулювання валютного дилінгу в Україні / О.В. Гупалюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://iful.at.ua/Konferencija/c_Turchak_c_Gupaljuk.pdf
44. Веріга Г. В. Механізми регулювання валютного ринку та аналіз ефективності їх інструментів / Г. В. Веріга // Економічний часопис-XXI. - 2015. - № 9-10. - С. 68-72.
45. Патиковський Ю. Ставка на гроші. В Україні взялися за регулювання ринку «Форекс» / Ю. Патиковський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umoloda.kiev.ua/number/3063/159/104758/>
46. Козакевич О. Р. Валютний ринок України: аналіз поточних тенденцій та особливостей розвитку / О. Р. Козакевич // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Економіка. - 2013. - Вип. 23. - С. 295-300.
47. Жолудь О. Доларизація та чорний ринок валюти в Україні: причини, обсяги, наслідки для економіки та політики. – К.: Центр економічної стратегії, 2016. – 19 с.
48. Жмурко Н. В. Аналіз тенденцій коливання валютного курсу в Україні / Н. В. Жмурко, О. І. Митко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2018. – № 21. – С. 586-590.
49. Валютний ринок України за 2018 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rurik.com.ua/>
50. Офіційний сайт Національного банку України Основні показники валютного ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=7693080.
51. Стратегія валютних інтервенцій Національного банку України на 2016-2020 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=38098167>
52. Груй А. Застосування валютних інтервенцій як додаткового інструменту за режиму інфляційного таргетування: приклад України / А. Груй // Вісник НБУ. – 2016. - №12. – С. 41-59

53. Форекс в Україні. Перспективи розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forexforum.com.ua/showthread.php?t=97>
54. Обсяги ринку Forex в Україні сягають 40 млн доларів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vkurse.ua/ua/business/obemy-rynka-forex-v-ukraine.html>
55. Поллок М. Влада повністю перекроїть український ринок Форекс / М. Поллок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ubr.ua/finances/stock-market/vlasti-polnostu-perekroiut-ukrainskii-foreks-rynok-378397>
56. Пашко Є.О. Механізм інтеграції України до світового валютного ринку: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.05.01 / Є.О. Пашко ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2004. – 20 с.
57. Король М. М. Валютний ринок України: стан, проблеми й перспективи / М. М. Король // Сталий розвиток економіки. – 2015. – №3. – С. 65-70.
58. Веріга Г. В. Критичний огляд категорій валютного ринку та аналіз підходів до його регулювання / Г. В. Веріга // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. - 2015. - № 1. - С. 34-55
59. Ричка М.А. Інтеграція національного валютного ринку до світової фінансової системи / М.А. Ричка, О.М. Сергейчик // Стратегія розвитку України. – 2011. – №4. – С. 196-202.
60. Віблій П.І. Проблеми валютного регулювання в Україні / П. І. Віблій, Х. В. Горбова, Б. А. Федак // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2015. - № 819. - С. 368-372.
61. Моршнева Н. Я. Динаміка основних показників функціонування валютного ринку України / Н. Я. Моршнева [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.confcontact.com/2017-ekonomika-i-menedzhment/12_morshneva.htm
62. Шевченко О.С. Стан і тенденції розвитку валютного ринку України / О.С. Шевченко // Актуальні питання економічних наук. м. Запоріжжя, 9-10

червня 2017 р. – С. 118-121

63. Журба О.М. Регулювання валютного ринку України в контексті реалізації національних інтересів / О.М. Журба // Інфраструктура ринку. Електронний науково-практичний журнал. – Одеса. – 2018. – Вип. 17. – С. 3-11.

64. НБУ оприлюднив проект структури майбутнього валютного регулювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.medoc.ua/uk/blog/nbu-oprijudniv-proekt-strukturi-majbutnogo-valjutnogo-reguljuvannja> (19.09.2018).

65. Гончарук І. В. Досвід валютно-курсowego регулювання в трансформаційних економіках / І. В. Гончарук, О. М. Мацько, Г. Є. Шпаргало // Вісник Львівської комерційної академії. - 2010. - Вип. 33. - С. 176-180.

66. Біленко Ю. І. Валютна політика та її вплив на ефективність функціонування економіки в країнах ЦСЄ / Ю. І. Біленко, О. І. Білоган // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2010. - № 682. - С. 243-252.

67. Дідич З. Режими валютних курсів країн Центральної та Східної Європи / З. Дідич // Схід. - 2011. - № 4(111). - С. 24-27.

68. Журавка Ф. О. Валютна політика в умовах трансформаційних змін економіки : моногр. / Ф. О. Журавка - Суми : ТзОВ «КВК «Ділові перспективи», ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. - 336 с.

69. Сороківська З. Зарубіжний досвід реалізації валютної політики в контексті забезпечення макроекономічної стабільності / З. Сороківська // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2013. – №18. – С. 144-153.

70. Віблій П. І. Проблеми валютного регулювання в Україні / П. І. Віблій, Х. В. Горбова, Б. А. Федак // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2015. - № 819. - С. 368-372

71. Макаренко М. І. Проблеми зміни монетарної стратегії: зарубіжний досвід і Україна / М. І. Макаренко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. - 2005. - № 1. - С. 13-14.

72. Михайличенко Н. М. Проблеми та перспективи Forex-сектору біржової діяльності в умовах України / Н. М. Михайличенко, О. О. Мірошниченко // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. - 2016. - № 3. - С. 133-136.

73. Пасічник А. Г. Валютний ринок України: аналіз сучасного стану та шляхи вдосконалення / А. Г. Пасічник // Формування ринкових відносин в Україні. - 2015. - № 1. - С. 37-43.

74. Примак Ю.Р. Аналіз впливу змін у системі валютного регулювання на фінансовий стан банківських установ / Ю.Р. Примак // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – №12. – С. 70-73.

75. Рогов Г.К. Аналіз методів прогнозування валютної пари / Г.К. Рогов // Економіка та управління підприємствами. – 2014. – №1. – С. 93-94.

76. Ткачук Н. Перспективи ринку Форекс в Україні / Н. Ткачук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://psm7.com/blogs/perspektivu-rynka-foreks-v-ukraine.html>

77. Харабара В. М. Сучасний стан та перспективи розвитку валютного ринку України / В. М. Харабара // Економіка та держава. - 2016. - № 3. - С. 28-30.